

акцентування результативності навчання шляхом окреслення того, що студенти мають знати і вміти; зв'язок результатів навчання з системою оцінювання; прив'язка оцінювання здобутих студентом знань вмінь і навичок до мети курсу навчальної дисципліни.

Встановлено, що основними принципами укладання силабусу є принцип наступності, принцип студенто-центрованості, принцип результативності, принцип компетентнісного підходу.

Ключові слова: силабус; результативність; практична спрямованість; студенто-центрованість.

Література

1. Creating a Syllabus. Stanford Teaching Commons. URL: <https://teachingcommons.stanford.edu/resources/course-preparation-resources/creatingsyllabus>.
2. Gonzalez, Jennifer (2016). How to write a syllabus. URL: <https://www.cultofpedagogy.com/course-syllabus-how-to/>.
3. Akademichna dobrochesnist. Informatsiyni biuleten. Vyp. № 11. Lypen 2020.
4. Cornell University. Center for Teaching Innovation. Designe Your Course. URL: <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/designing-your-course/writing-syllabus>

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-131-133>

ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗНАТЬ ПЕДАГОГІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Анна Демків

Інститут державного управління у сфері цивільного захисту,
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
м. Київ, Україна

Метою дослідження є висвітлення зарубіжного досвіду та з'ясування суті емпіричного навчання.

Виявлено, що в Європейському Союзі, Австралії, США, Канаді та інших країнах широко обговорюються та впроваджуються моделі емпіричного

навчання дорослих про що свідчать роботи зарубіжних дослідників Д. Бауда, П. Бернарда, Г. Дін, Л. Джоуплін, К. Ітіна, Д. Дьюи, К. Роджерс, Д. Колба, Д. Уокера та ін. Суть емпіричного навчання полягає в організації освітнього процесу дорослих на основі досвіду або навчання через дії. Інтегруючи основоположні роботи зарубіжних вчених, Д. Колб запропонував цикл емпіричного навчання дорослих, у якому практичний досвід є ключовим елементом.

Розглянуто емпіричну модель навчання Д. Колба, що виділяє чотири фази. Першу, Д. Колб описав як фазу придбання конкретного досвіду, другу – як осмислення отриманого досвіду. Далі шляхом осмислення людина приходить до абстрактного уявлення і поняття у вигляді гіпотез (про нові моделі поведінки, способи вирішення завдань), які перевіряються в ході дій або в комунікації. Після цього стає можливою четверта фаза: інтеріоризація отриманих навичок / знань / уявлень, інтегрування їх в систему понять і розробки власних схем їх застосування.

Зроблено висновок, що використання метода емпіричного навчання педагогів під час їх професійного розвитку дає змогу людині на власному досвіді оцінити рівень своїх знань, умінь і навичок. Перебуваючи в постійному процесі відкриття, рефлексії та застосування нового досвіду, суб'єкти освітнього процесу розвивають один одного, а не вчать тільки у викладача. Завдяки цьому вони розвивають комунікативні навички, підсилюють впевненість в собі, отримують і зміцнюють навички прийняття рішень, реагуючи на проблеми і процеси реального світу. Зарубіжний досвід та сучасна практика щодо підвищення кваліфікації педагогів свідчить про значні методологічні, науково-теоретичні та практичні досягнення щодо реалізації основних теоретичних положень емпіричного навчання, якими доцільно було б скористатися для вдосконалення національної системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, зокрема у сфері цивільного захисту.

Ключові слова: навчання дорослих; професійний розвиток; емпіричне навчання.

Література

1. Kolb, D. (1984). *Experiential Learning: Experience as a Source of Learning and Development*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, Inc

2. Dernova, M. (2015). Models of empirical adult learning: foreign experience. Comparative and pedagogical studies, № 2, 40–45. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppstud_2015_2_7.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-133-134>

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ СРЕДСТВ ОБУЧЕНИЯ В ПРЕПОДАВАНИИ ТЕМЫ «ФУНКЦИЯ»

Валентина Жабько

Могилевский государственный университет
имени А. А. Кулешова
г. Могилев, Республика Беларусь

Самостоятельная работа студента – важнейшая составляющая образовательного процесса в современном вузе. Использование современных средств обеспечивает организацию активной познавательной деятельности учащихся, содействует освоению содержания учебных дисциплин. Одним из широко применяемых в практике обучения средств обучения является рабочая тетрадь.

Рабочая тетрадь – это дидактическое пособие, способствующее самостоятельной работе студента по освоению учебной дисциплины как в аудитории, так и в домашних условиях. Нами создана рабочая тетрадь по теме «Функция» для студентов специальности «Математика». Главными целями создания этого пособия были оптимизация образовательного процесса, повышение эффективности самостоятельной работы студентов на учебных занятиях по математическому анализу.

Целью освоения темы «Функция» является овладение профессиональными знаниями и умениями для решения профессиональной задачи использования информационно-коммуникационных технологий, соответствующих возрастным особенностям обучающихся и отражающих специфику предметной области (математика). Изучение указанной темы осуществляется на протяжении всего периода школьного обучения, в связи с чем методическая подготовка будущих учителей математики к преподаванию темы «Функция» должна представлять собой тщательно